

PIŠE MERIEN ILIĆ

Astronomska udruženja diljem svijeta najavljuju pravu invaziju kometa u svemiru tijekom ove godine. Značajnija pojava na nebu trebala bi se dogoditi sredinom ožujka kada se očekuje komet C/2011 L4 (PanSTARRS) za kojeg se pretpostavlja kako bi njegov sjaj mogao dostići sjaj najsjačnijih zvijezda na nebu te bi lako bio uočljiv golim okom. Potom, krajem studenog 2013. godine očekuje se pravi spektakl kada u susret Suncu dolazi komet C/2012 S1 (ISON).

Prognoze kažu da će ovaj komet proći na samo dva milijuna kilometara od Sunca. Ako se prilikom približavanja Suncu raspadne, ništa od spektakla, no u slučaju da kometska jezgra preživi, materijal koji se bude izbacio bit će sa Zemlje vidljiv kao najsjačniji komet i kometski rep svih vremena!

Iako razni astronomske internetski portali najavljuju pravu senzaciju na nebu, mnogi astronomi ipak su oprezni kada su najave upitanju, poput Zorana Kneza, astronoma animatora Zvezdanog sela Mosor.

Sjajniji od Mjeseca

Čitao sam i sam razne prognoze kako će ti kometi biti vrlo sjajni, jedan čak sjajniji od Mjeseca te će biti jasno vidljiv golim okom i po danu, no tu sam vrlo oprezan jer su neke pojave u astronomiji prilično neizvjesne kao što je ponašanje kometa. Riječ je o objektima koji nemaju konstantan sjaj, a nije sigurno o kolikoj veličini jezgre je riječ, kao i količini leda. Kometi koji prolaze blizu Sunca često se raspadnu, pa je najmanje vjerojatno da će proći neoštećeni kraj Sunca i imati sjaj prema prognozama. S druge pak strane, moguće je da će prilikom prolaska kraj Sunca izbaciti goleme količine prašine i leda te tako prouzročiti pojavu sjajnog repa, pa ćemo taj komet moći vidjeti golim okom ili dalekozorom, no to su samo nagađanja, a ozbiljni astronomi ipak čekaju da se neka pojava približi pa se onda rade analize. U svakom slučaju, opasnosti od najavljenih kometa nema za naš planet - objašnjava nam splitski astronom.

HOĆEMO
LI VIDJETI
NAJSJAČNIJI
KOMETSKI
REP SVIH
VREMENA

ČEKA NAS INVAZIJA KOMETA

Još se ne zna hoćemo li uživati u njihovom sjaju ili prašini

NEBESKI SPEKTAKL

Inače komet ISON otkriven od strane Ruskog tima u okviru International Scientific Optical Network (ISON). Novi komet C/2011 L4 (PANSTARRS) otkrio je Pan-STARRS 1 teleskop na Havajima tijekom 2011. godine, po čemu je i dobio ime. Zanimljivo je da su komete do nedavno otkrivali astronomi amateri, dok je sa-

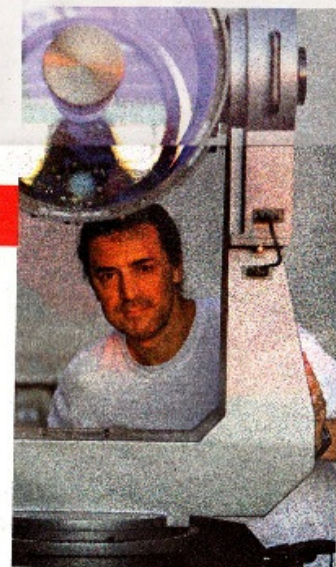
da stvar prepuštena pronalazačima modernog vremena - robotima. Podsjetimo samo na čuveni Hale-Bopp komet iz 1995. godine koji je zadivio javnost. Hale-Bopp (označen kao C/1995 O1) je komet koji se pojavljuje u Sunčevom sustavu svakih 3.100 godina, a jedan je od najsjačnijih viđenih u posljednjih nekoliko desetljeća.

Pitanje je hoće li ga neki novi komet zasjeniti.

- Do zadnjeg trenutka se ne zna koliko će neki komet biti sjajan, pa se ne opterećujemo raznim najavama. Trenutno smo zaokupljeni promatranjem Jupitera koji se ovih dana može vidjeti i prostim okom kao sjajna žućkasto-bijela zvijezda, najsjačnija trenutno na

nebu. U proljeće ćemo jasno vidjeti Saturn koji se već sada malo nazire u kasnim noćnim satima - informira nas Zoran Knez čija će ekipa narednih dana ugostiti brojne splitske osnovce zaljubljenike u astronomiju u sklopu zimske škole astronomije. Tko zna, možda će baš oni ugledati neku novu nebesku pojavu.

Zoran Knez

Iako astronomska udruženja diljem svijeta najavljuju pojavu kometa vrhunskog sjaja, domaći zvjezdoznanci kažu da su takve pojave do posljednjeg trenutka neizvjesne. Za sada se možemo zabavljati promatrajući Jupiter i Saturn